

Siam, za dávnych čias...

V Siame sa traduje, že keď sa muž zamiluje do ženy – hlboko, vášnivo a navždy –, je schopný urobiť čokoľvek, aby s ním ostala, aby s ním bola šťastná a aby pre ňu znamenal viac ako ktokoľvek iný.

Kedysi dávno-pradávnou sa istý siamský princ zamiloval do ženy nevšednej krásy. Dvoril jej a získal si jej srdce. No zrazu, len niekoľko dní pred svadbou, ktorú mali v celej krajine sprevádzať veľkolepé oslavy, tance a hostiny, sa princ začal cítiť akýsi nesvoj.

Nevedel sa zbaviť pocitu, že by jej mal dokázať lásku nejakým hrdinským a presvedčivým skutkom a zaviazať si ju tak navždy.

Povedal si, že musí nájsť niečo také vzácne a krásne, ako je ona sama.

Dlho si nad tým lámal hlavu, až si dal napokon zavolať troch najdôveryhodnejších sluhov a rozkázal im: „Donieslo sa ku mne, že v našom kráľovstve, vysoko v horách na severe, rastie čierna orchidea. Chcem, aby ste sa ju vydali hľadať. Keď ju nájdete, prinesiete mi ju sem do kráľovstva. Bude to dar pre moju princeznú v náš svadobný deň. Toho z vás, kto ju prinesie ako prvý, odmením pokladom, ktorý z neho urobí boháča. Tí dvaja, ktorým sa to nepodarí, sa nedožijú mojej svadby.“

Troja muži skláňajúci sa pred princom skameneli od hrôzy. Vedeli, že ich čaká istá smrť. Čierna orchidea bola mýtickým kvetom, rovnako ako zlatí draci ozdobení drahokamami na provách kráľovských bárrok, ktoré odvezú princa a jeho sprievod do chrámu, kde sa zosobášia s princeznou: bola to iba legenda.

V tú noc sa trojica sluhov pobrala domov rozlúčiť sa so svojou rodinou. No jeden z nich bol šikovnejší než ostatní dvaja a ani trochu netúžil umrieť, preto do rána, ležiac v náručí uplakanej manželky, zosnoval plán.

Len čo svitol nový deň, sluha vyrazil na plávajúci trh, kde sa predávalo korenie, hodváb... a kvety.

Tam niekoľkými mincami zaplatil za nádhernú orchideu, obsypanú tmavými zamatovými kvetmi sýtopurpurovej farby s ružovkastým odtieňom. Potom sa prechádzal v úzkych bangkokských *klongoch*, až kým nenašiel pisára. Sedel v tmavej vlhkej dielni v zadnej časti svojho obchodu. Sluha ho poznal, pretože kedysi pracoval v paláci, no pre nedostatočnú znalosť písma ho prepustili.

„*Sawadee krup*, pisár,“ pozdravil sluha a položil orchideu na stôl. „Mám pre teba úlohu, ak mi pomôžeš, dám ti bohatstvo, o akom sa ti ani nesnívalo.“

Pisár, ktorý živoril od čias, ako musel odísť z paláca, sa pozrel so záujmom na sluhu. „Čo odo mňa očakávaš?“

Ten ukázal na kvet. „Vieš narábať s atramentom, chcem, aby si zafarbil lupene orchidey na čierne.“

Pisár sa zamračil a potom si pozorne prezrel rastlinu. „Dobre, pôjde to, no keď jej narastú nové kvety, viac nebudú čierne a teba odhalia.“

„Kým bude znova kvitnúť, obaja budeme na míle odtiaľto a budeme si žiť ako princ, ktorému slúžim,“ odvetil sluha.

Pisár chvíľu premýšľal a potom pomaly prikývol. „Príď ku mne po zotmení a čierna orchidea bude tvoja.“

Keď sa sluha vrátil domov, nakázal žene, aby zbalila ich biedny majetok, a sľúbil jej, že onedlho si bude môcť kúpiť všetko, na čo si len pomyslí, a že jej v ďalekej krajine postaví nádherný palác.

Ešte v tú noc sa vrátil do pisárovho obchodu. Pri pohľade na čiernu orchideu položenú na stole natešene zhíkol. Preskúmal lupene a videl, že pisár si dal na svojej práci poriadne záležať.

„Atrament uschol,“ poznamenal pisár, „a nezafarbí zvedavé prsty. Skúšal som to. Presvedč sa sám.“

Sluha ho poslúchol a videl, že jeho prsty ostali čisté.

„Neviem ti však povedať, ako dlho to vydrží. Vlhkosť samotnej rastliny spôsobí, že atrament zvlhne. A, samozrejme, nesmie byť vystavená dažďu.“

„Takto mi to stačí,“ prikývol sluha a zdvihol rastlinu. „Musím sa ponáhľať do paláca. O polnoci sa stretneme pri rieke a podelím sa s tebou o zisk.“

Po svadbe, keď si princ užil oslavu plnú radovánok s celým kráľovstvom, sa odobral do komnát princeznej. Našiel ju stáť na terase.

Pohľad upierala na riekú Čauphrajá, ožiarenú odrazom ohňostroja, ktorý sa konal na počesť uzavretia ich zväzku. Princ k nej podišiel.

„Moja jediná láska, mám pre teba dar. Je to dar, ktorý odzrkadľuje tvoju jedinečnosť a dokonalosť.“ Podal jej čiernu orchideu v nádobe z čistého zlata ozdobenú šperkmi.

Princezná si ju pozorne obzrela. Zdalo sa jej, že lupene čierne ako noc bojujú pod váhou ťažkej farby. Vo svojej neprirodzenej farbe vyzerala mdlo, ochabnuto a zlovestne.

Princezná však vedela, čo drží v rukách, čo tento dar znamená a čo pre ňu jej manžel urobil.

„Princ môj, je prekrásna! Kde si ju našiel?“ spýtala sa.

„Prehľadal som v kráľovstve každý kút. A uistil som sa, že už neexistuje žiadna iná. Rovnako ako pre mňa neexistuje žiadna iná žena okrem teba,“ uprel na ňu pohľad plný lásky. Jeho oči prezrádzali, ako veľmi ju miluje. Jemne ho pohladila po tvári a dúfala, že číta v jej očiach rovnako veľkú lásku, akou ho chcela milovať navždy.

„Ďakujem ti, je nádherná.“

Chytil jej dlaň, ktorou ho hladila po líci, a keď jej pobožkal prsty, cítil, že ho premáha túžba mať ju celú. Toto bola ich svadobná noc a on čakal tak dlho. Vzal jej z ruky orchideu a položil ju na terasu, potom si privinul k sebe manželku a pobožkal ju.

„Pod' dnu, princezná moja,“ šepol jej do ucha.

Pobrala sa za ním do kráľovskej spálne a čierna orchidea ostala na terase.

Pred svitaním princezná vstala z postele a vyšla von, aby privítala prvé ráno ich nového spoločného života. Podľa plytkých kaluží zistila, že v noci pršalo. Nový deň sa preberal k životu, slnko sa ešte ukrývalo za stromami na opačnom brehu rieky.

Na terase, v zlatej nádobe, v ktorej jej včera princ venoval vzácny dar, stála ružovopurpurová orchidea.

S úsmevom sa dotkla jej lupeňov, po daždi čistých a sviežich. Kvet bol oveľa krajší ako ten, ktorý dostala včera večer. Mláčka z dažďovej vody okolo kvetináča sa však sfarbila dosiva.

Všetko pochopila.

Vzala orchideu a privoňala k nebeskej vôni. Chvíľu premýšľala, čo urobí – bude lepšie povedať pravdu, ktorá ublíži, alebo lož, ktorá ochráni?

O pár minút sa vrátila do spálne a pritúlila sa k princovi.

„Princ môj,“ zašepkala, keď sa prebudil, „v noci ukradli moju čiernu orchideu.“

Zhrozený princ sa prudko posadil a chystal sa zavolať strážu. S úsmevom ho zastavila.

„Nie, môj drahý, verím, že nám bolo dopriate vlastniť ju iba jednu noc, tú prvú, keď sme sa spojili v jedno telo, keď naša láska rozkvitla a splynuli sme s prírodou. Nemôžeme si niečo také zázračné nechať iba pre seba... A okrem toho, jedného dňa orchidea odkvitne a napokon uvädne... to by som nezniesla.“ Vzala mu ruku a pobožkala ju. „Musíme veriť v jej moc. Jej krása nás obšťastňovala v našu prvú spoločnú noc.“

Princ chvíľu premýšľal. Miloval princeznú z celého srdca a bol taký šťastný, že teraz mu už úplne patrí, že napokon nezavolať strážu.

Ako princovi pribúdali roky, ich zväzok bol šťastný a požehnaný mnohými deťmi, pričom prvorodené počali hneď v tú prvú noc. Celý život veril, že tajomná čierna orchidea im priniesla zázračné šťastie, ktoré si nenechali len pre seba.

Ráno po princovej svadbe, iba pár stoviek metrov od paláca po prúde rieky, sedel na jej brehu chudobný rybár. Chytil ryby už dve hodiny, no nič nechtyl. Premýšľal, či hluk a svetlá ohňostroja nezahnali ryby hlboko ku dnu rieky. Znamenalo by to, že nebude mať žiadny úlovok na predaj a jeho veľká rodina bude hladovať.

Keď spoza stromov na opačnom brehu konečne vyhuplo slnko a vrhlo svoje životodarné svetlo na hladinu, medzi plávajúcimi vodnými rastlinami zazrel akúsi trblietavú vec. Odhodil udicu a brodil sa riekou k nej. Keď plávala popri ňom, schmatol ju a držiak ju v ruke sa vracal k brehu.

Netrpezlivo ju očistil od vodných rastlín a neveril vlastným očiam.

Držal v rukách nádobu z čistého zlata posiatu diamantmi, smaragdmi a rubínmi.

Celkom zabudol na udicu, ukryl nádobku do košíka a vydal sa do mesta na trh s drahými kameňmi.

Vedel, že jeho rodina už nikdy nebude hladovať, a srdce mu plesalo od radosti.

PRVÁ ČASŤ

Lima

1

Norfolk, Anglicko

Každú noc sa mi sníva ten istý sen. V ňom akoby ktosi vyhodil môj život do vzduchu a všetky jeho rozdrobené kúsky padajú na zem... Všetko je naopak, všetko je hore nohami. Sú to úlomky môjho života, no sú úplne rozhádzané a pohľad na ne nedáva zmysel.

Ludia vravia, že sny sú dôležité a že sa nám snažia čosi povedať. Čosi, čo ukrývame sami pred sebou.

Ja pred sebou nič neukrývam; kiežby to bolo možné!

Spím, aby som zabudla. Aby som našla trochu pokoja, pretože inakšie celý deň trávim v spomienkach.

Nie som blázon. V poslednom čase veľa premýšlam nad tým, čo vlastne znamená byť bláznom. Na svete žijú milióny ľudských bytostí a každá je individuum so svojou vlastnou DNA, s vlastnými jedinečnými myšlienkami – s osobným vnímaním sveta z vnútra vlastnej hlavy. A každý pohľad sa líši.

Prišla som k záveru, že to, čo my ľudia máme naozaj spoločné, sú iba mäso a kosti, fyzická matéria, s ktorou sme sa narodili. Znova a znova mi hovoria, že každý človek reaguje na žiaľ inak a že žiadna z reakcií nie je nesprávna. Niektorí plačú celé mesiace, dokonca roky. Obliekajú sa do čierneho a smútia. Iných akoby sa ich strata ani nedotkla. Pochovejú ju. Kráčajú ďalej ako dosiaľ. Akoby sa nič nestalo.

Nie som si istá, aká je moja reakcia. Neplakala som mesiace. V skutočnosti som takmer vôbec neplakala.

No nezabudla som. Nikdy nezabudnem.

Začujem kohosi na prízemí. Musím vstať a tváriť sa, že fungujem.

*

Alicia Howardová zaparkovala svoj Land Rover vedľa obrubníka a vypla motor. Vybehla miernym kopcom nahor k chalupe. Vedela, že vstupné dvere nikdy nebývajú zamknuté, preto si otvorila a vošla dnu.

Ocitla sa v tmavej obývačke. Zachvela sa. Podišla k oknám a odhrnula závesy, ponatriasala vankúše na pohovke, vzala tri prázdne šálky a zamierila s nimi do kuchyne.

Nazrela do chladničky. Vo dverách stála poloprázdna fľaša s mliekom, na poličkách jej robili spoločnosť iba jeden jogurt po dátume spotreby, kúsok masla a scvrknutá paradajka. Zavrela chladničku a skontrolovala chlebovnicu. Ako predpokladala, zívala prázdnotou.

Alicia si s povzdychom sadla k stolu. Predstavila si svoju teplú kuchyňu plnú zásob, upokojujúcu vôňu večere, ktorá sa piekla v liatinovej peci, hlasy šantiacich detí a ich prenikavý smiech... Srdce jej domu a jej života.

Kontrast s touto pochmúrnou malou miestnosťou jej nemohol uniknúť. V skutočnosti to bola výstižná metafora momentálneho živorenia jej mladšej sestry. Juliin život aj srdce sa roztrieštili na kusy.

Zvuk krokov na vŕzgajúcom drevenom schodisku Alicii prezradil, že prichádza. Hľadela na sestru, ktorá sa objavila v kuchynských dverách, a ako vždy ju ohromila jej krása. Zatiaľ čo ona mala plavé vlasy a bledú pleť, Julia bola tmavá exotická kráska. Hustá hriva mahagónových vlasov lemovala jej jemné črty a pochudnutú tvár zvýrazňovali jasné jantárové oči v tvare mandle a vysoké líčne kosti.

Julia sa vzhľadom na januárové počasie obliekla slabو. Mala na sebe jeden z mála odevov, ktoré momentálne vlastnila – červenú kaftanovú blúzu ozdobenú veselými pestrofarebnými hodvábnymi niťami a jej vychudnuté nohy maskovali voľné čierne bavlnené nohavice. Alicia si okamžite všimla, že jej na obnažených rukách naskakuje husia koža. Vstala od stola, podišla k mlčanlivej sestre a silno ju objala.

„Zlatko,“ oslovila ju, „vyzeráš premrznutá. Mala by si si kúpiť teplejšie oblečenie. Ak chceš, prinesiem ti zopár svojich mikín.“

„Je mi fajn,“ odvetila Julia a vymanila sa zo sestrinho objatia.

„Kávu?“

„Nemáš veľa mlieka, nakukla som do chladničky.“

„To nič. Ja si dám bez mlieka.“ Julia podišla k drezu, naplnila kanvicu a zapla ju.

„Tak čo, ako sa máš?“ zaujímala sa Alicia.

„Fajn.“ Julia sa načiahla a zložila z police dva hrnčeky.

Alicia vystrúhala grimasu. „Fajn“ bola Juliina štandardná odpoveď. Používala ju ako obranu pred zvedavými otázkami.

„Aj si sa tento týždeň s niekým stretla?“

„Ani nie.“

„Ach, moja drahá, naozaj nechceš u nás znova pobudnúť aspoň pár dní? Vôbec sa mi nepáči, že si tu celkom sama.“

„Ďakujem za pozvanie, ale povedala som ti, že mi je fajn,“ odvetila neprítomne Julia.

Alicia si frustrovane vzdychla. „Julia, vôbec nevyzeráš ‚fajn‘. Zase si schudla. Ješ vôbec niečo?“

„Samozrejme. Chceš tú kávu či nie?“

„Nie, ďakujem.“

„Fajn!“ Julia vrátila fľašu s mliekom späť do chladničky a energicky na nej zabuchla dvere. Keď sa otočila, jej jantárové oči sršali hnevom.

„Pozri, viem, že to všetko robíš preto, lebo mi chceš dobre. Ale, Alicia, nie som jedno z tvojich detí a nepotrebujem opatrovatelku. Páči sa mi byť sama!“

„Počuj,“ prerušila ju Alicia netrpezlivo, „choď si radšej po kabát. Ideme von.“

„Na dnes mám iné plány,“ odvrkla Julia.

„Tak ich zruš. Potrebujem tvoju pomoc.“

„S čím?“

„Otec má budúci týždeň narodeniny, ak si náhodou zabudla, a chcem mu kúpiť darček.“

„A na to potrebuješ moju pomoc, Alicia?“

„Bude mať šesťdesiatpäť a odchádza do dôchodku.“

„To viem. Je to aj môj otec.“

Alicia sa snažila ovládať. „Dnes na poludnie bude vo Whartonskom parku dražba vnútorného zariadenia. Myslela som, že by sme tam mohli zájsť a vybrať niečo pre ocka.“ V Juliiných očiach zachytila záblesk záujmu.

„Whartonský park je na predaj?“

„Áno, nevedela si o tom?“

Julii ovisli plecيا. „Nie. Čo sa stalo?“

„Zrejme je to ten istý príbeh – dane z dedičstva. Počula som, že terajší majiteľ ho predáva nejakému chlapíkovi zo City, ktorý má viac peňazí ako rozumu. Málokterá súčasná rodina si môže dovoliť udržia-

vať také sídlo. A posledný majiteľ ho nechal celkom schátrať. Samotná oprava bude stáť celý majetok.“

„Aké smutné,“ zamrmlala Julia.

„Áno,“ prikývla Alicia, šťastná, že vzbudila sestrin záujem. „Bol súčasťou nášho detstva, najmä tvojho. Preto som si myslela, že by sme tam mali zísť a pohľadať nejaký spomienkový predmet pre ocka. Zrejme to všetko budú už len haraburdy, lebo poriadne veci pôjdu do Sotheby's, ale človek nikdy nevie.“

Na jej prekvapenie Julia bez ďalšieho presviedčania prikývla. „Okej, idem si po kabát.“

O päť minút už Alicia zručne šoférovala úzkou hlavnou cestou malebnej pobrežnej dedinky Blakeney. Zabočila doľava, zamierila na východ a o pätnásť minút dorazili do cieľa.

„Whartonský park...“ zamrmlala si popod nos Julia.

Návštevy starého otca Billa v jeho skleníku patrili k najživším spomienkam jej detstva. Prenikavá vôňa exotických kvetov, ktoré tam pestoval, a trpezlivosť, s akou jej vysvetľoval, o aký druh ide a z ktorej časti sveta pochádzajú. Už jeho otec aj starý otec pracovali ako záhradníci pre rodinu Crawfordovcov, ktorá vlastnila Whartonský park – rozľahlé panstvo s tisíckou akrov úrodnej pôdy.

Starí rodičia žili v útulnej chalupe v rušnom, ale udržiavanom kúte panstva, obklopení početným osadenstvom, ktoré sa venovalo obrábaniu zeme. Neďaleko nich stálo sídlo, v ktorom žila samotná rodina Crawfordovcov. Jasmine, Aliciina a Juliina matka, sa narodila a vyrastala s rodičmi v chalupe.

Elsie, ich stará mama, bola presne taká, aké majú byť staré matky, aj keď trochu excentrická. Vždy ich vítala s otvoreným náručím a na sporáku sa zakaždým varilo niečo chutné na večeru.

Keď sa Julia vracala v spomienkach do Whartonského parku, pred očami mala modrú oblohu a žiarivé farby kvetov, ktoré sa v plnej kráse predvádzali na letnom slnku. Whartonský park bol kedysi známy zbierkou orchideí. Drobné krehké kvety pôvodne rástli v tropickej klíme, no čuduj sa svete, darilo sa im aj na chladnej severnej pologuli uprostred norfolských nížin.

Keď bola Julia malá, celý rok sa tešila na letné návštevy Whartonského parku. Pokoj a teplo skleníkov učupených v kúte zeleninovej záhrady,

ktoré vzdorovali krutým zimným vetrom od Severného mora, ostávali v jej spomienkach natrvalo. A aj vďaka nemennej rutine v domácnosti starých rodičov pre ňu Whartonský park predstavoval pokojný a bezpečný prístav. Nikdy sa tam nič nemenilo. Budíky a režim sa prispôbovali prírode, ktorá tu udávala rytmus.

V pamäti jej ostalo aj staré bakelitové rádio, ktoré stálo v kúte skleníka a od skorého rána do večera hralo klasickú hudbu.

„Kvety majú rady hudbu,“ hovorieval starý otec Bill, keď sa venoval svojim vzácnym rastlinám. Julia sedávala na stolčeku pri rádiu, sledovala starkého a počúvala klasické skladby. Učila sa hrať na klavíri, mala prirodzený talent. V malej obývačke v chalupe stál starý klavír. Často ju po večeri poprosili, aby niečo zahrala. Starí rodičia pozorne a s bázňou sledovali, ako Juliine drobné pršteky behajú po klávesoch.

„Máš dar od Boha, Julia,“ povedal jej jedného večera starý otec Bill. Uprel na ňu zarosené oči a usmial sa. „Nepremrhaj ho, dobre?“

V deň jej jedenástych narodenín dostala od starého otca orchideu.

„Táto je len tvoja, Julia. Volá sa *Aerides odoratum*, čo znamená ‚deti vzduchu‘.“

Julia si pozorne obzrela slonovinovobiele a ružové lupene kvetu. Prstami prešla po ich zamatovom povrchu. „Odkiaľ pochádza, starý otec?“ spýtala sa.

„Z Orientu, z džungle okolo Chiang Mai na severe Thajska.“

„Och! Čo myslíš, aká hudba sa jej páči?“

„Povedal by som, že Mozarta má zvlášť v oblube,“ zasmial sa starý otec. „Ale ak by sa ti zdalo, že vädne, mohla by si skúsiť Chopina.“

Julia rozvíjala svoj hudobný talent a príkladne sa starala o orchideu. Sedávala v salóne ich studeného viktoriánskeho domu na okraji Norwichu a hrala jej na klavíri. A ona stále znova zakvitla.

Snívala o exotických miestach, odkiaľ orchidea pochádzala. Už viac nebola v salóne na predmestí, ale v nekonečných džungliach Ďalekého východu... Počula šuchotanie gekónov a spev vtákov, vdychovala omamnú vôňu orchideí, ktoré rástli na stromoch aj na zemi.

Vedela, že jedného dňa to všetko uvidí na vlastné oči. Dovtedy si však musí vystačiť s farbistými opismi ďalekých zemí, ktorými jej starý otec rozduchával predstavivosť a chuť hrať na klavíri.

Starý otec Bill umrel, keď mala štrnásť. Julia mala v živej pamäti po-

cit bolestnej straty. On a jeho skleníky znamenali jediná istotu v jej mladom a už aj tak dosť ťažko skúšanom živote. Vplýval na ňu svojou múdrosťou, láskavosťou a pozorným uchom. Možno viac než vlastný otec. Keď mala osemnásť, získala štipendium na Kráľovskej vysokej škole hudby v Londýne, stará matka Elsie sa presťahovala k sestre do Southwoldu a Julia odvtedy Whartonský park viac nenavštívila.

A teraz sa tam vracia ako tridsaťjedenročná. Kým Alicia trkotala o svojich štyroch deťoch a ich rozličných aktivitách, Julie sa zmocnil pocit očakávania, aký prežívala zakaždým, keď ju rodičia viezli autom po tejto ceste. Vyzerala cez okno a čakala, kedy sa za známou zákrutou pred nimi ukáže budova vrátnice a brána, ktorou sa vchádzalo do Whartonského parku.

„Tam je zákruta!“ upozornila Aliciu, keď ju takmer minula.

„Božemôj, áno, máš pravdu. Už som tu tak dlho nebola, vôbec som si ju nevšimla.“

Keď zahli k prízjazdovej ceste, Alicia šibla po sestre pohľadom. Vide-la, že Juliine oči žiaria nedočkavosťou.

„Zbožňovala si to tu, však?“ spýtala sa potichu.

„Áno, ty nie?“

„Ak mám byť úprimná, vždy som sa tu hrozne nudila. Nemohla som sa dočkať, kedy sa vrátíme do mesta. Chýbali mi tu kamarátky.“

„Vždy si bola skôr mestský typ,“ poznamenala Julia.

„Áno a pozri, ako som dopadla. Mám tridsaťštyri, žijem na gazdovstve mimo civilizácie, obskakujem rákoš detí, tri mačky, dvoch psov a liatinovú pec. Kam sa podeli svetlá reflektorov?“ skonštatovala sarkasticky, no s úsmevom.

„Zalúbila si sa a založila si si rodinu.“

„A bola si to ty, kto stál vo svetle reflektorov,“ dodala Alicia bez štipky zlomyselnosti.

„Áno, kedysi...“ Auto pomaly vyšlo na prízjazdovú cestu a Julia na chvíľu zmlkla. „Tamto je dom. Vyzerá celkom ako voľakedy.“

Alicia sa pozrela na budovu pred nimi. „Vlastne sa mi zdá, že vyzerá lepšie. Asi som zabudla, aký bol krásny.“

„Ja som nikdy nezabudla,“ zamrmlala Julia.

Pomalicky míňali rad áut zaparkovaných na ceste, obe ponorené do vlastných myšlienok. Whartonský park postavili v georgiánskom štýle pre synovca prvého ministerského predsedu Veľkej Británie, ktorý

však zomrel ešte pred jeho dokončením. Na stavbu použili takmer výlučne pieskovec vyťažený v lome v Aislaby a sídlo po tristo rokoch nadobudlo jemný žltkastý odtieň.

Sedem krídel a dvojité schodisko, ktoré stúpalo od prízemnia k *pianu nobile* na terasu s výhľadom na park vzadu, dodávali sídlu nádych francúzskej elegancie. V každom rohu sa týčila klenutá veža a dlhú arkádu podopierali štyri mohutné iónske stĺpy. Navrchu veselo trónila olupujúca sa socha Británie. Stavba pôsobila majestátnym, no mierne excentrickým dojmom.

Whartonský park nebol dosť veľký, aby sa mohol nazývať zámkom. Nemal dokonalú architektúru, ktorou by sa mohol hrdiť, navyše k nemu ďalšie generácie Crawfordovcov pristavali niekoľko čudesných prístavieb, ktoré nepridali sídlu na architektonickej jednoliatosti. Ale práve vďaka tomu nepôsobilo tak skľučujúco a stroho ako ostatné veľké stavby z tohto obdobia.

„Tu sme vždy zahli doľava.“ Julia sa rozpamätala na cestičku okolo jazera, ktorá viedla k chalupe starých rodičov na okraji panstva.

„Pozrieme si dražbu a potom môžeme zájsť k starej chalupe, ak budeš chcieť,“ navrhla Alicia.

Julia mykla plecóm. „Uvidíme.“

Stewardi v žltých kabátoch navigovali autá na parkovacie miesta.

„Asi sa to roznieslo,“ skonštatovala Alicia, keď zabrzdila na označenom mieste. Obrátila sa k sestre a položila jej ruku na koleno. „Môžeme ísť?“

Julii sa zakrútila hlava. Mala pocit, že sa topí v množstve spomienok. Vystúpila a podišla k budove. Dokonca aj vône jej boli známe – mokrá, čerstvo pokosená tráva a jemný závan zimného jazmínu, ktorý lemoval predný trávnik. Zaradili sa do zástupu ľudí, ktorý pomaly postupoval po schodoch a mizol v hlavnom vchode.